

COPII ȘI TINERI ÎN SITUAȚII DE RISC
Reducerea inegalităților
Anteintrare
Incluziune socială

APELUL DE PROPUNERI DE PROIECTE “COERENT”

**(lansat în data de 17 martie 2014, cu termen limită pentru
depunerea proiectelor data de 19 mai 2014)**

*RO10 “Copii și tineri în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru
reducerea inegalităților naționale și pentru promovarea incluziunii sociale”*

- Granturile SEE 2009-2014 -

București

2014

INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROGRAM

Programul RO10 "Copii și tineri aflați în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și pentru promovarea incluziunii sociale" este finanțat prin intermediul Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (Granturile SEE) 2009-2014.

Ariile programului: Copii și tineri aflați în situații de risc și Inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și promovarea incluziunii sociale.

Obiectivul general al programului: Întărirea coeziunii economice și sociale la nivel național, regional și local.

Programul își propune să contribuie la îmbunătățirea situației copiilor și tinerilor aflați în situații de risc (cu atenție specială acordată celor de etnie romă), prin implicarea mai activă în evoluția lor a părinților/tutorilor, a furnizorilor de servicii și a comunității în general, precum și sprijinirea demersurilor de inițiere și testare a unor măsuri inovative în domeniul incluziunii sociale sau de îmbunătățire a celor existente. Activitățile finanțate în cadrul programului vor contribui la reducerea diferențelor economice și sociale care separă aceste grupuri vulnerabile de restul societății.

Obiectivele specifice ale programului sunt:

- a) implementarea de măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor vulnerabile de copii și tineri, care se confruntă cu riscuri specifice, în vederea promovării incluziunii sociale;
- b) dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile și să îmbunătățească măsurile de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile la excludere socială și economică, măsuri inițiate, în colaborare, de autorități locale și regionale, împreună cu actori din mediul privat și din societatea civilă.

Prin facilitarea stabilirii de parteneriate între entități din România și entități din Islanda, Lichtenstein și Norvegia, în vederea pregătirii și implementării de proiecte comune, programul va contribui, de asemenea, la consolidarea relațiilor bilaterale dintre România și cele trei State donatoare.

Pentru atingerea primului obiectiv specific al programului, Operatorul de Program (OP) a organizat 3 apeluri de propuneri de proiect, respectiv:

- LOCAL – o schemă de granturi mici care se concentrează pe proiecte dezvoltate la nivel comunitar/local, adresată comunităților cu un procent însemnat de populație romă – apel lansat la data de 10 decembrie 2013, cu termen limită de depunere 7 martie 2014;
- SINERGII PENTRU VIITOR – copii în situații de risc, apel lansat pe 18 decembrie 2013, cu termen limită de depunere 17 martie 2014, și destinat finanțării de proiecte mari, derulate la nivel județean/municipal, regional sau național;
- SINERGII PENTRU VIITOR – tineri în situații de risc, apel lansat pe 18 decembrie 2013, cu termen limită de depunere 17 martie 2014, și destinat finanțării de proiecte mari, derulate la nivel județean/municipal, regional sau național.

Pentru atingerea celui de-al doilea obiectiv specific al programului, OP lansează prezentul apel de propuneri de proiecte, denumit COERENT. Apelul susține proiecte de dimensiuni medii, care își propun dezvoltarea de inițiative concrete de reducere a inegalităților la nivel național, de îmbunătățire a măsurilor antidiscriminare și de prevenire a excluderii sociale, dezvoltate prin cooperarea actorilor sociali de la nivel local, regional și/sau național.

Rezultatele așteptate ale programului sunt următoarele:

- înființarea unor noi servicii sau a unor componente noi în cadrul unor servicii deja existente, care să îmbunătățească accesul la servicii de educație formală și non-formală pentru un număr de 7.000 de copii și tineri aflați în situații de risc (*dintre care 2.000 de copii și 800 de tineri de etnie romă*);

- 8.000 de părinți/tutori ai copiilor și tinerilor în situații de risc (*dintre care 3.000 de etnie romă*) care primesc servicii specifice de suport;
- 300 de profesioniști (*inclusiv de etnie romă*) instruiți, din rândul celor care furnizează servicii copiilor/tinerilor aflați în situații de risc;
- îmbunătățirea gradului de bunăstare a copiilor și tinerilor aflați în situații de risc, la nivel județean, regional sau la nivel sectorial (de exemplu, îmbunătățirea sistemului de protecție a copilului și a măsurilor de protecție a copilului etc.);
- dezvoltarea de politici, strategii și măsuri adecvate, care să fie implementate la nivel național, regional și/sau local, în vederea combaterii discriminării și excluziunii sociale, prin cooperarea între factorii interesați de la nivel local și regional, aparținând inclusiv societății civile.

Pe parcursul implementării programului, se va urmări respectarea în cel mai înalt grad a principiilor legate de transparență, responsabilitate în gestiunea fondurilor, cost-eficiență, precum și a principiilor care vizează buna guvernare, sustenabilitatea rezultatelor, asigurarea egalității de șanse și, mai ales, a celei de gen. Toate proiectele vor respecta valorile și principiile fundamentale ale Uniunii Europene și ale Consiliului Europei (de exemplu, respectul pentru demnitatea umană, libertate, democrație, egalitate, respectarea statului de drept și a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților etc.), precum și legislația națională în domeniu.

Operatorul de Program este **Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS)**, iar Partener de Program din partea Statelor donatoare este **Consiliul Europei (CoE)**, prin Directoratul pentru Cetățenie Democratică și Participare.

DOMENIUL ABORDAT ÎN CADRUL APELULUI DE PROPUNERI DE PROIECTE

Ca parte a celui de-al doilea obiectiv specific al programului, apelul "Coerent" vizează stimularea cooperării dintre entitățile publice și cele private (incluzând aici și sectorul non-profit) și sprijinirea măsurilor care au în vedere îmbunătățirea accesului la servicii publice, la formare, la rețele de schimb de experiență, precum și participarea societății civile la procesul de decizie.

Este de așteptat ca cele 25 de proiecte estimate a fi finanțate în cadrul acestui apel să genereze cel puțin un număr echivalent de inițiative menite să răspundă mai bine problemelor cu care se confruntă grupurile dezavantajate și să lupte împotriva excluziunii sociale.

Măsurile și acțiunile care urmează a fi sprijinite în cadrul acestui apel trebuie să fie în conformitate cu prevederile strategiilor și planurilor de acțiune europene și naționale, cu recomandările, reglementările și practica Consiliului Europei. Astfel, în elaborarea proiectelor lor, potențialii Promotori de Proiecte vor trebui să ia în considerare documente strategice precum: "Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale"¹; "Carta Socială"²; "Recomandarea CM / Rec (2008) 5 a Comitetului de Miniștri cu privire la politicile pentru romi și/ sau călători în Europa"³; "Zece principii de bază comune cu privire la incluziunea romilor"⁴; "Strategia Consiliului Europei pentru Drepturile Copilului (2012-2015)"⁵; "Recomandarea CM/ Rec (2012)9 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind medierea ca instrument eficient de promovare a respectării drepturilor omului și de incluziune socială a romilor"⁶; "Strategia Guvernului României privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012 - 2020"⁷; "Strategia națională

¹ [Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale](#)

² [Carta Socială](#) (1963), revizuită în 1996

³ [Recomandarea CM/Rec \(2008\) 5](#) a Comitetului de Miniștri cu privire la politicile pentru romi și/ sau călători în Europa

⁴ [Zece principii de bază comune cu privire la incluziunea romilor](#), adoptată de către Platforma europeană pentru incluziunea romilor (aprilie 2009) și inclusă în concluziile Consiliului Uniunii Europene privind incluziunea romilor (iunie 2009)

⁵ [Strategia Consiliului Europei pentru Drepturile Copilului](#) (2012-2015)

⁶ [Recomandarea CM/Rec\(2012\)9](#) a Comitetului de Miniștri către Statele membre privind medierea ca instrument eficient de promovare a respectului pentru drepturile omului și de incluziune socială a romilor

⁷ [Strategia Guvernului României privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012 - 2020](#)

pentru egalitatea de gen"; Ordonanța de urgență a Guvernului 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; Legea 116/2002 privind prevenirea și combaterea excluziunii sociale, Legea 300/2006 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la acțiunea împotriva traficului de ființe umane etc.

Principalele rezultate așteptate ale acestui apel sunt următoarele:

- măsuri coerente la nivel local și regional care să vizeze inegalitatea, discriminarea și marginalizarea, inițiate într-o manieră participativă de către actorii instituționali locali și societatea civilă;
- relații de parteneriat relevante stabilite între actorii implicați în promovarea incluziunii sociale și a anti-discriminării;
- profesioniști mai bine pregătiți implicați în domeniul incluziunii sociale.

În ceea ce privește **indicatorii de rezultat**, OP estimează că, în urma implementării proiectelor finanțate în cadrul acestui apel:

- autoritățile locale, regionale și naționale, precum și actori aparținând mediului privat și societății civile vor iniția cel puțin **10 noi rețele de schimb și transfer de bune practici, parteneriate, coalitii și alte asocieri**, în scopul combaterii practicilor discriminatorii și excluziunii sociale a grupurilor dezavantajate;
- cel puțin **300 de reprezentanți ai autorităților locale, județene, regionale sau naționale și ai sectorului privat și societății civile vor dobândi cunoștințe noi și specifice**, ca rezultat al participării lor la sesiuni de formare, seminarii, conferințe, activități de tip rețea axate pe teme precum: egalitatea de gen, egalitatea de șanse, discriminare, înțelegerea interculturală, respect pentru diversitate etc. (din aceste 300 de persoane, cel puțin **100 vor fi reprezentanți ai autorităților locale și județene din zone/localități cu procentaj ridicat de romi**);
- reprezentanți ai autorităților locale, județene, regionale și/sau naționale și ai sectorului privat și societății civile vor dezvolta, în parteneriat, cel puțin **15 metodologii, instrumente, proiecte, planuri de acțiune sau planuri de dezvoltare locală, alte măsuri** menite să asigure internalizarea valorilor și practicilor anti-discriminatorii și incluzive, bazate pe principiul egalității de șanse etc. în lucrul cu/ în folosul grupurilor dezavantajate.

SUME ALOCATE PENTRU FINANȚAREA PROIECTELOR

În total, suma alocată acestui apel este de 4.458.598 euro, din care 3.566.878,4 euro fonduri SEE.

Această sumă ar putea fi suplimentată în urma alocării de fonduri suplimentare pentru program de către Statele donatoare. Suplimentarea resurselor va fi făcută publică, la momentul respectiv, pe site-ul OP și prin alte mijloace de informare, după caz.

Valoarea minimă a sumei care poate fi solicitată pentru implementarea unui proiect este de **100.000 de euro**, iar cea maximă este de **300.000 de Euro**.

RATA GRANTULUI ȘI CONTRIBUȚIA PRIVATĂ LA IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

În cazul în care Promotorul de Proiect (PP) este o entitate finanțată în totalitate sau parțial de la bugetul statului, rata grantului (finanțarea proiectului) este de 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului (din care 85% provine din fonduri SEE și 15% reprezintă cofinanțare de la bugetul de stat).

În cazul în care PP este un ONG, rata de finanțare a grantului este de 90% din cheltuielile eligibile ale proiectului (10% urmând a fi asigurat de PP).

În conformitate cu Articolul 5.4.5 din Regulamentul SEE, pentru proiectele implementate de ONG-uri, așa cum sunt definite acestea la articolul 1.5.1 (m) din Regulament, este posibilă contribuția în natură. Această contribuție nu poate depăși 50% din co-finanțarea pe care trebuie să o asigure Promotorul de Proiect. Detalii cu privire la baza de calcul a prețurilor unitare pentru munca voluntară prevăzută de articolul 5.4.5 din Regulament sunt furnizate în Ghidul aplicantului.

În cazul în care va fi necesar să suporte anumite costuri care sunt considerate neeligibile pentru program, în conformitate cu dispozițiile și procedurile legale, dar sunt indisolubil legate de proiect și sunt necesare (fără de care proiectul nu a putut fi pus în aplicare), Promotorul de Proiect/ partenerii vor suporta aceste costuri din alte surse.

DURATA PROIECTULUI ȘI PERIOADA DE IMPLEMENTARE

Durata minimă eligibilă a proiectului este de 10 luni, iar durata maximă, de 20 de luni. În orice situație, activitățile proiectului se vor încheia nu mai târziu de data de 30 aprilie 2016, dată care reprezintă sfârșitul perioadei de eligibilitate a implementării proiectelor.

ELIGIBILITATEA GRUPULUI ȚINTĂ ȘI A BENEFICIARILOR

Proiectele depuse în cadrul acestui apel trebuie să se adreseze nevoilor unuia sau mai multora dintre următoarele grupuri țintă:

- factori de decizie și specialiști din cadrul unor autorități/ instituții/ servicii publice care acționează la nivel local, județean, regional sau național și care au responsabilități și/ sau sunt interesate de inițierea sau sprijinirea unor măsuri de combatere a discriminării de orice fel și de incluziune socială și economică a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- factori de decizie și experți din cadrul unor organizațiilor non-guvernamentale care acționează în domeniul social, la nivel local, județean, regional sau național, și care se adresează diferitelor grupuri vulnerabile și/ sau urmăresc combaterea discriminării și/ sau promovarea incluziunii sociale;
- membri ai unor asociații profesionale care activează în domeniul social/ lucrează cu persoane aparținând grupurilor vulnerabile (cum ar fi asistenți sociali, polițiști, magistrați etc.);
- reprezentanți ai sectorului privat interesați în inițierea sau sprijinirea măsurilor de combatere a oricărui tip de discriminare și a acelorora menite să contribuie la incluziunea socială și economică a grupurilor vulnerabile;
- reprezentanți ai altor entități interesate în inițierea sau sprijinirea măsurilor de combatere a oricărui tip de discriminare și în a acționa pentru incluziunea socială și economică a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- reprezentanți ai grupurilor locale de inițiativă (formale sau informale)/ unor grupuri de cetățeni;
- persoane aparținând grupurilor vulnerabile, care se confruntă cu discriminarea și/ sau excluziunea socială.

Numărul minim de beneficiari ai proiectului este de 100. În determinarea numărului de beneficiari ai proiectului, PP trebuie să aibă în vedere faptul că proiectul trebuie să aibă un raport satisfăcător între rezultatele preconizate ale proiectului și costurile proiectului⁸.

Proiectele care se adresează nevoilor reprezentanților autorităților locale sau județene ale unor unități administrativ-teritoriale cu un procent mare de romi (cel puțin 5% din totalul populației, conform ultimului recensământ) sunt încurajate de OP. Aceste proiecte vor avea un bonus adăugat la scorul final.

⁸ exemple legate de ceea ce un "raport satisfăcător" poate însemna în cazul diferitelor tipuri de proiecte vor fi prezentate în Ghidul aplicantului

În cazul tuturor proiectelor, consultarea grupurilor țintă cu privire la cele mai potrivite activități care să fie dezvoltate prin proiect este obligatorie și trebuie să fie dovedită prin documente (minute ale unor întruniri publice, chestionare, sondaje etc.).

PROMOTORI DE PROIECTE ELIGIBILI

Responsabilitatea inițierii, pregătirii și implementării proiectului revine PP.

Activitatea de management de proiect nu poate fi subcontractată.

În cadrul apelului "Coerent", PP eligibili sunt:

- entități publice⁹ din România;
- organizații neguvernamentale (ONG)¹⁰ cu sediul în România.

Toți PP trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- să fie persoane juridice recunoscute oficial și înregistrate în România, având capacitatea, în conformitate cu statutul lor, de a acționa în domeniul în care este depus proiectul;
- să aibă experiență relevantă în domeniul proiectului.

În cazul în care PP este o entitate publică, trebuie să fie, de asemenea, ordonator de credite¹¹.

Dacă PP este un ONG, acesta trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele condiții:

- să fie o organizație non-profit înființată în România, ca persoană juridică, cu scop non-comercial, independentă de autoritățile locale, regionale și centrale, de instituții publice, partide politice și organizații comerciale. Instituțiile religioase și partidele politice nu sunt considerate ONG-uri;
- persoanele implicate în proiect să nu fi fost condamnate pentru infracțiuni și alte delikte (de exemplu: infracțiuni contra intereselor publice, legate de conduita profesională, împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene etc.).

Nu au dreptul să primească un grant pentru proiect în cadrul acestui apel persoanele juridice care:

(a) sunt în faliment, sunt intrate în administrarea unei autorități judiciare sau în curs de lichidare, și-au suspendat activitățile, sunt subiect al procedurilor vizând aceste aspecte sau sunt într-o situație similară ca urmare a aplicării unei proceduri similare prevăzute în legislația sau reglementările naționale în vigoare;

(b) sunt vinovate de grave erori profesionale dovedite prin orice mijloace pe care OP le poate justifica;

(c) nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la plata contribuțiilor la asigurările sociale sau la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile legale din țara în care sunt înregistrați;

(d) au făcut obiectul unei hotărâri definitive *res judicata* pentru fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală în detrimentul intereselor financiare, fără să existe dovezi că s-au luat în ultimii ani măsuri de corecție în acest sens;

(e) au fost declarate a fi într-o situație gravă de nerespectare a obligațiilor contractuale privind procedurile de achiziție sau procedurile de acordare a finanțărilor;

(f) sunt subiect al unui conflict de interese cu organizații sau persoane direct sau indirect implicate în procedura de acordare a finanțării nerambursabile;

⁹ termenul de *entități publice* se referă la autorități centrale și locale și la alte instituții publice

¹⁰ așa cum sunt acestea definite la articolul 1.5.1 (m) din Regulamentul SEE

¹¹ în concordanță cu legislația din România, pentru a beneficia și utiliza fonduri publice, entitățile publice trebuie să fie ordonatori de credit

(g) sunt vinovate de distorsionări grave în procesul de transmitere a informațiilor solicitate de OP ca și condiție de participare la competiție sau nu reușesc să furnizeze informațiile solicitate.

Un PP poate să trimită o singură aplicație în cadrul acestui apel.

La nivelul Programului, același PP poate primi finanțare pentru maximum două proiecte.

PARTENERI DE PROIECT ELIGIBILI

Programul își propune să sprijine inițiativele de consolidare a cooperării la diferite niveluri între entitățile publice și societatea civilă. Din acest punct de vedere, OP solicită PP să încheie parteneriate cu alte entități, în vederea creșterii beneficiilor, aducerii de valoare adăugată proiectului și facilitării participării societății civile la procesul de luare a deciziilor de interes public.

Orice entitate/ organizație publică, privată sau interguvernamentală cu caracter non-profit, a cărei locație primară este în:

- România
- Statele donatoare
- Statele beneficiare sau
- într-o țară din afara Spațiului Economic European, care are o frontieră cu România

poate fi un partener eligibil într-un proiect depus în cadrul acestui apel.

Parteneriatul între entități publice și private non-profit, indiferent dacă acestea sunt stabilite în România, în Statele donatoare, în Statele beneficiare sau în statele vecine României (în conformitate cu Regulamentul SEE), este recomandat doar dacă partenerii dovedesc că au experiență relevantă în domeniul proiectului și că sunt în măsură să aducă valoare adăugată proiectului.

În cazul în care PP este o entitate publică, parteneriatul cu cel puțin un ONG din România, Statele donatoare, Statele beneficiare sau cele vecine României este obligatoriu.

În cazul în care PP este un ONG, parteneriatul cu cel puțin o entitate publică din România care lucrează cu grupul/rile țintă ale proiectului este obligatorie.

Partenerul de proiect trebuie să îndeplinească, de asemenea, fiecare dintre următoarele condiții:

- să fie o persoană juridică organizată și gestionată în conformitate cu legislația națională, având capacitatea, în conformitate cu statutul său, de a acționa în domeniul proiectului;
- să aibă experiență relevantă în domeniul proiectului;
- persoanele implicate în proiect să nu fi fost condamnate pentru infracțiuni și alte delikte (de exemplu: infracțiuni contra intereselor publice, legate de conduita profesională, împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene etc.).

Nu au dreptul de a fi parteneri persoanele juridice care:

(a) sunt în faliment, sunt intrate în administrarea unei autorități judiciare sau în curs de lichidare, și-au suspendat activitățile, sunt subiect al procedurilor vizând aceste aspecte sau sunt într-o situație similară ca urmare a aplicării unei proceduri similare prevăzute în legislația sau reglementările naționale în vigoare;

(b) sunt vinovate de grave erori profesionale dovedite prin orice mijloace pe care OP le poate justifica;

(c) nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la plata contribuțiilor la asigurările sociale sau la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile legale din țara în care sunt înregistrați;

(d) au făcut obiectul unei hotărâri definitive *res judicata* pentru fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală în detrimentul intereselor financiare, fără să existe dovezi că s-au luat în ultimii ani măsuri de corecție în acest sens;

(e) au fost declarate a fi într-o situație gravă de nerespectare a obligațiilor contractuale privind procedurile de achiziție sau procedurile de acordare a finanțărilor;

(f) sunt subiect al unui conflict de interese cu organizații sau persoane direct sau indirect implicate în procedura de acordare a finanțării nerambursabile;

(g) sunt vinovate de distorsionări grave în procesul de transmitere a informațiilor solicitate de OP ca și condiție de participare la competiție sau nu reușesc să furnizeze informațiile solicitate.

La momentul depunerii proiectului, partenerii trebuie să furnizeze o serie de documente privind statutul și experiența solicitate, în scopul stabilirii eligibilității lor.

PP va semna un Acord de parteneriat cu fiecare partener de proiect, înainte de depunerea cererii de finanțare (pe modelul pus la dispoziție de OP). Acordul de parteneriat trebuie să stabilească în mod clar rolurile și responsabilitățile partenerilor, organismele de coordonare, experții implicați și cota din bugetul proiectului pe care o va gestiona direct fiecare partener.

Acordul de parteneriat va conține cel puțin următoarele:

- dispoziții referitoare la rolurile și responsabilitățile părților;
- dispoziții privind aranjamentele financiare între părți, inclusiv ce cheltuieli pot fi rambursate partenerilor din bugetul proiectului, dar fără a se limita la aceasta;
- dispoziții privind metoda de calcul a costurilor indirecte și valoarea lor maximă;
- norme privind schimbul valutar pentru astfel de cheltuieli și rambursarea lor;
- dispoziții privind auditul partenerilor de proiect;
- un buget detaliat, cu costuri detaliate și prețuri unitare;
- metoda de calcul a cheltuielilor indirecte;
- dispoziții privind soluționarea litigiilor.

În cazul proiectelor în care sunt implicați parteneri din Statele donatoare, Statele beneficiare sau dintr-o țară din afara Spațiului Economic European care are frontieră comună cu România, o scrisoare de intenție din partea partenerului este suficientă la momentul depunerii proiectului. Acordurile de parteneriat cu parteneri din afara României vor fi furnizate numai în cazul în care proiectul a fost aprobat, înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului.

O entitate eligibilă poate fi partener de proiect în maxim două proiecte depuse în cadrul prezentului apel și în cel mult trei proiecte depuse în cadrul Programului (de fiecare dată cu o echipă distinctă de experți).

În conformitate cu legislația națională aplicabilă (OUG nr. 23/2013), pentru a selecta o entitate privată în calitate de partener de proiect, o entitate publică care acționează în calitate de PP trebuie să aplice o procedură transparentă și nediscriminatorie de selecție a partenerului. Metodologia de selecție trebuie elaborată de PP și aprobată de reprezentantul legal al PP. PP este în întregime responsabil de procesul de selecție a partenerului și va trebui să declare OP că a respectat prevederile legale aplicabile.

În scopul de a facilita depunerea de proiecte în parteneriat cu entități din Statele donatoare, pe baza cererilor primite din partea potențialilor parteneri eligibili din Statele donatoare, după lansarea apelului Coerent, OP va organiza un seminar de match-making (identificare de parteneri).

În același context, OP poate oferi, la cerere, potențialilor PP sau potențialilor parteneri de proiect din Statele donatoare, fonduri pentru derularea de activități bilaterale pe perioada de pregătire a proiectului. Suma totală disponibilă pentru finanțarea acestui tip de activități în cadrul apelului "Coerent" este de 45.000 de euro. Aceste fonduri pot fi utilizate de beneficiari pentru participarea la activități bilaterale în Statele donatoare sau pentru organizarea de activități bilaterale în România, dedicate încheierii unui parteneriat de proiect între entități din Statele donatoare și entități din

România și elaborării efective a proiectului. Mai multe detalii privind modul de accesare a acestor fonduri pentru relații bilaterale găsiți pe site-ul OP: <http://www.frds.ro/>

Pe parcursul implementării proiectelor, OP va organiza, de asemenea, activități comune cu entități din România și din Statele donatoare, în beneficiul PP. OP intenționează să implice cel puțin 80% din PP în astfel de activități, care vor fi axate în principal pe schimbul și transferul de cunoștințe, experiență și bune practici (inclusiv întâlniri cu experți ai Consiliului Europei, participarea reprezentanților PP la evenimentele organizate de Consiliul Europei în domenii relevante ale Programului). Temele activităților de acest gen vor fi stabilite împreună cu PP, în funcție de interesul exprimat de aceștia.

ACTIVITĂȚI ELIGIBILE

Activitățile planificate în cadrul proiectelor depuse la acest apel trebuie să fie adaptate condițiilor specifice de la nivel local/ regional/ național, după caz, trebuie să aibă în vedere prevederile documentelor strategice europene și naționale, precum și recomandările Consiliului Europei în domeniul incluziunii sociale, trebuie dezvoltate într-o manieră participativă și având în vedere o abordare integrată, cu scopul de a produce rezultate concrete la nivelul beneficiarilor finali, atât pe durata de derulare a proiectului, cât și pe termen mediu și lung (în funcție de dimensiunea și complexitatea proiectului).

Exemple de activități eligibile:

- studii menite să documenteze expunerea persoanelor defavorizate la contexte/ măsuri discriminatorii, să identifice și să evalueze nevoile lor specifice de sprijin, ca punct de pornire pentru elaborarea de politici publice, strategii și planuri locale, regionale sau naționale de acțiune, de planuri de dezvoltare locală, planuri de monitorizare și evaluare, de programe, proiecte, proceduri, metodologii, instrumente specifice etc. destinate combaterii/ reducerii discriminării/ inegalităților și îmbunătățirii accesului grupurilor vulnerabile la servicii publice etc. și/ sau pentru a evalua impactul acestor măsuri, strategii, planuri, proceduri, metodologii etc.;
- campanii de informare și conștientizare cu privire la aspectele abordate în cadrul apelului (incluziune socială, discriminare, inegalități, diversitate etc.), realizate la nivel local, regional sau național, prin utilizarea instrumentelor moderne de comunicare (inclusiv social media);
- dezvoltarea la nivel local, regional sau național, folosind o abordare participativă, de politici publice, strategii, planuri de acțiune, planuri de dezvoltare locală, planuri de monitorizare și evaluare, programe, proiecte, proceduri, metodologii, instrumente etc. destinate combaterii/ reducerii discriminării/ inegalităților și promovării incluziunii sociale, diversității și înțelegerii interculturale;
- ajustarea/ dezvoltarea și testarea unor standarde de furnizare a unor servicii locale/ regionale, testarea planurilor de acțiune, planurilor de dezvoltare locală, programelor, proiectelor, metodologiilor, instrumentelor etc. dezvoltate în cadrul proiectului în scopul combaterii/ reducerii discriminării/ inegalităților;
- activități de tip rețea, destinate facilitării schimbului și transferului de bune practici, combaterii practicilor discriminatorii, excluziunii sociale și economice a grupurilor defavorizate, precum și promovării diversității și înțelegerii interculturale, inclusiv seminarii, conferințe, ateliere de lucru, vizite de studiu etc.;
- sesiuni de instruire adresate grupurilor țintă eligibile, în vederea modernizării sectorului public și creșterii accesibilității acestuia pentru grupurile vulnerabile, sau care să răspundă nevoilor de sprijin ale entităților private, inclusiv non-profit, care lucrează cu persoane dezavantajate expuse excluziunii sociale și economice, cu accent special pe teme precum: egalitatea de gen, egalitatea de șanse, discriminare, inegalitate, înțelegere interculturală, respect pentru diversitate, reducerea sărăciei etc., sesiuni de instruire furnizate de entitățile autorizate/ certificate în acest sens;

- crearea de facilități corespunzătoare pentru furnizarea de servicii specifice, inclusiv lucrări de mică infrastructură (de exemplu: lucrări de construcție sau reabilitare a clădirilor în care vor fi prestate serviciile pentru beneficiari, de conectare a acestora la utilități - apă, canalizare, electricitate etc., în scopul creării de condiții decente pentru furnizarea respectivelor servicii);
- dezvoltarea de structuri formale sau non-formale de cooperare la nivel local, regional, național, cu scopul de a contribui la procesul de luare a deciziilor și/ sau la identificarea de măsuri, instrumente etc. care să fie puse în aplicare în scopul combaterii inegalităților sociale;
- activități bilaterale cum ar fi: seminarii, conferințe, ateliere de lucru, vizite de studiu etc. menite să faciliteze schimbul și transferul de bune practici între entități din România și entități din statele donatoare;
- alte activități (inovatoare), care să contribuie la realizarea obiectivelor și la atingerea rezultatelor specifice ale apelului, care vor fi menționate în Ghidul aplicantului.

Costurile legate de managementul proiectului nu vor depăși 15% din valoarea totală a costurilor eligibile ale proiectului.

Costurile aferente activităților de cercetare (studii, evaluări de nevoi și de impact etc.) nu vor putea depăși 10% din valoarea totală a proiectului.

Costurile aferente derulării campaniilor de informare și conștientizare nu vor putea depăși 20% din valoarea totală a proiectului, iar impactul acestui tip de activități/ costuri va trebui să fie bine documentat.

Costurile de investiții (infrastructură, echipamente etc.) nu vor putea depăși 15% din valoarea totală a proiectului (în funcție de impactul proiectului).

Testarea planurilor de acțiune, planurilor de dezvoltare locală, programelor, proiectelor, metodologiilor, instrumentelor etc. dezvoltate în cadrul proiectului în scopul combaterii/ reducerii discriminării/ inegalităților este o activitate obligatorie în cazul fiecărui proiect.

COSTURI ELIGIBILE

Ca o regulă generală de implementare, costurile sunt eligibile dacă au fost efectuate de la data de începere a proiectului (data semnării contractului de finanțare a proiectului) și până la data încheierii acestuia (definită în contractul de finanțare, cu modificările și completările ulterioare, după caz). La data încheierii proiectului, toate activitățile proiectului se vor fi încheiate și toate cheltuielile se vor fi efectuat/angajat.

Cheltuielile sunt considerate efectuate în momentul în care costurile au fost facturate, plătite, iar subiectul în cauză furnizat (în cazul bunurilor) sau prestat (în cazul serviciilor și lucrărilor de construcții). În mod excepțional, sunt considerate a fi eligibile costurile aferente facturilor emise în ultima lună de derulare a proiectului, dacă au fost plătite în termen de 30 de zile de la data expirării termenului de eligibilitate a cheltuielii. Costurile indirecte și cele legate de deprecierea echipamentelor sunt considerate a fi efectuate în momentul în care sunt înregistrate în contabilitatea PP/ partenerului.

Bugetul proiectului va fi exprimat în lei.

Costurile directe

În funcție de nevoile reale ale fiecărui proiect, beneficiarii vor putea utiliza fondurile alocate prin grant pentru:

- costurile cu resursele umane alocate proiectului, respectiv onorarii/salarii, inclusiv taxe/impozite aferente ale angajatului și angajatorului impuse de lege, pentru personalul desemnat să se ocupe de managementul proiectului (*echipa de management*, din care pot face parte coordonatorul de proiect, contabilul proiectului și specialistul în achiziții), respectiv pentru personalul specializat desemnat să furnizeze serviciile prevăzute prin proiect (*echipa de implementare*, formată din profesioniști care furnizează servicii specifice);
- costuri legate de deplasarea în interesul proiectului (*transport, diurnă, cazare*), atât pentru echipa de management, cât și pentru echipa de implementare;
- costuri implicate de activitatea voluntarilor (*transportul la/de la locul derulării activității, diurnă*). Rambursarea cheltuielilor se va realiza pe baza unui contract de voluntariat, în conformitate cu legislația românească și cu prevederile articolului 7.2.1 b) din Regulamentul SEE;
- costuri cu echipamentul nou achiziționat pe durata implementării proiectului, în scopul derulării activităților și destinat utilizării directe în procesul de furnizare a serviciilor către beneficiari (*de exemplu: aparatură electrocasnică, echipamente electronice cu rol în procesul de educație/instruire, mobilier pentru furnizarea serviciilor etc.*);
- costuri de depreciere (amortizare) în cazul echipamentelor achiziționate în timpul derulării proiectului și care sunt destinate utilizării directe de către PP în interesul proiectului (*de exemplu: echipament și mobilier de birou și alte echipamente considerate a fi necesare în scopul derulării proiectului etc.*). În acest caz este eligibilă numai deprecierea corespunzătoare duratei proiectului, în funcție de rata de utilizare a echipamentului respectiv în interesul proiectului. Valoarea de depreciere eligibilă va fi determinată în concordanță cu prevederile Regulamentului SEE și cu principiile contabile aplicabile PP și acceptate în general pentru tipul respectiv de articol;
- costuri cu consumabilele și rechizitele/papetăria, care sunt identificate ca fiind necesare derulării proiectului;
- costuri legate de acordarea unor premii (*certIFICATE, insigne, trofee, materiale de instruire etc.*) care au ca scop recompensarea/ stimularea participării beneficiarilor la activitățile proiectului (*maximum 50 de euro/beneficiar/durata proiectului*);
- costurile aferente activităților de cercetare/ realizării studiilor necesare în scopul derulării proiectului, așa cum au fost ele descrise la secțiunea Activități eligibile;
- costuri legate de testarea măsurilor, metodelor, instrumentelor etc. menite să contribuie la îndeplinirea obiectivelor proiectului;
- costuri aferente activităților care au ca scop facilitarea schimbului de cunoștințe/transferului de experiență și bune practici pentru PP sau partenerii săi (*dezvoltare de rețele, organizare de conferințe, cursuri, întâlniri, ateliere de lucru, vizite de studiu; costuri de transport și diurnă pentru participanții la diverse evenimente, costuri salariale/onorarii pentru experți și consultanți, printarea materialelor de prezentare etc.*). Aceste activități trebuie să fie corelate cu scopul și obiectivele proiectului;
- costuri asociate altor contracte acordate de PP cu scopul derulării activităților proiectului, cum ar fi:
 - o contracte pentru execuția unor lucrări de mică infrastructură (*de exemplu, construirea, renovarea, racordarea la utilități - canalizare, electricitate etc., alte lucrări de mică infrastructură, inclusiv pregătirea șantierului, elaborarea documentației tehnice, obținerea autorizațiilor necesare și plata taxelor aferente etc.*);
 - o contracte pentru servicii, cum ar fi: *instruire formală și non-formală pentru personalul proiectului/ voluntari/ beneficiari, realizată de persoane fizice și/sau juridice, organizare de evenimente/seminarii, contracte pentru realizarea unor studii, evaluări, consultări etc.*

- alte costuri legate de furnizarea de servicii (*de exemplu, comunicații, poștă, multiplicare, costuri de întreținere a spațiilor în care se derulează activitățile proiectului, materiale destinate menținerii igienei spațiilor respective, materiale pentru igiena personală a beneficiarilor etc.*);
- costuri care decurg din cerințele impuse de contractul de finanțare a proiectului (*de exemplu, diseminarea informației, producerea de materiale promoționale, evaluarea specifică a eficienței acțiunii de comunicare și informare, auditul proiectului, traduceri, reproduceri etc.*).

Ca o regulă generală, costurile legate de deplasarea personalului proiectului și a voluntarilor se vor limita la nevoile reale ale proiectului, se vor alinia la practicile curente ale PP și partenerilor legate de decontarea costurilor de deplasare și nu vor depăși valorile de referință naționale. În cazul deplasărilor cu avionul, costurile legate de transport se vor calcula luând în considerare costul aferent clasei „economic”.

Costurile cu resursele umane alocate proiectului trebuie să corespundă politicii obișnuite a PP/partenerului privind remunerarea (conform Art. 7.3. din Regulamentul SEE). Costurile salariale corespunzătoare personalului din administrația publică sunt eligibile în măsura în care acestea corespund unor activități pe care autoritatea publică respectivă nu le-ar desfășura dacă proiectul în cauză nu s-ar implementa.

Salariile/onorariile sunt considerate a fi eligibile numai în cazul în care serviciile pentru care personalul/consultanții au fost contractați au fost efectiv furnizate.

Costurile de investiție cuprind costurile cu echipamentele și costurile legate de realizarea lucrărilor de mică infrastructură (incluzând toate costurile aferente - *pregătirea șantierului, realizarea documentației tehnice, taxe/impozite specifice/autorizații, conectarea la rețelele de utilități etc.*). În funcție de obiectivele și complexitatea fiecărui proiect, costurile de investiție vor fi rezonabile și proporționale cu eficiența îndeplinirii obiectivelor (nu vor depăși 15% din valoarea totală a proiectului).

Aceleași reguli privind eligibilitatea costurilor se aplică atât în cazul PP, cât și în cazul partenerului. Toate costurile neeligibile vor fi suportate de către PP și/sau partenerii acestuia.

Costurile indirecte

Bugetul proiectului poate include de asemenea **costuri indirecte**. Acestea sunt eligibile în limita a 10% din costurile directe totale eligibile ale proiectului, excluzând costurile directe eligibile care vor fi subcontractate și costurile resurselor puse la dispoziție de către o terță parte și care nu sunt utilizate pentru sediul PP (articolul 7.4 din Regulamentul SEE).

Costurile indirecte pot include cheltuieli precum:

- costuri aferente personalului administrativ și auxiliar;
- costuri legate de spațiile de birou (*de exemplu, încălzire, energie electrică, gaze, apă, curățenie, chirie*);
- costuri administrative (*de exemplu, telefon, internet, fax, poștă, copiere, papetărie care nu intră în costurile directe ale proiectului*);
- costuri legate de întreținerea și reparația echipamentelor și vehiculelor utilizate exclusiv pentru proiect sau în comun;
- taxe financiare și juridice;
- conectarea la rețele de calculatoare;
- asigurarea echipamentelor, vehiculelor, clădirilor etc;
- alte costuri de administrare considerate necesare pentru realizarea proiectului.

Costurile indirecte ale proiectului vor fi determinate pe baza calculului unei rate forfetare sau pe baza costurilor indirecte reale - pentru acei PP și parteneri care utilizează un sistem analitic de contabilitate. Metoda de calcul a costurilor indirecte va fi stipulată în contractul de finanțare a proiectului și în Acordul de parteneriat (dacă e cazul).

O pistă de audit completă a tuturor cheltuielilor care a fost utilizate pentru a stabili rata forfetară va trebui să fie păstrată pentru întreaga perioadă de derulare a programului. PP nu poate schimba metoda de calcul a costurilor indirecte pe parcursul implementării proiectului sau să folosească mai multe metodologii. Metoda de calcul a ratei forfetare este descrisă în Ghidul aplicantului.

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Examples of non-eligible expenditures are as following:

- cumpărarea de terenuri și/sau clădiri sau achiziționarea lor în sistem leasing;
- echipament second hand;
- taxa pe valoare adăugată (TVA) recuperabilă;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- dobânda la datorii, costuri aferente serviciului datoriei și penalități de întârziere;
- taxe pentru tranzacțiile financiare și alte cheltuieli pur financiare;
- pierderi de schimb valutar, cu excepția celor aprobate în mod explicit de OP și acoperite cu ocazia plății finale;
- cheltuieli excesive sau nechibzuite;
- costuri care nu sunt incluse în buget sau costuri acoperite din alte surse.

ÎMPĂRȚIREA BUGETULUI ÎNTRE PARTENERI

Împărțirea bugetului proiectului între parteneri va fi negociată între parteneri, înainte de depunerea propunerii de proiect.

Partenerul poate gestiona separat partea de buget aferentă activităților de care răspunde, dacă partenerii au stabilit de comun acord acest lucru. Cu toate acestea, PP este în înregime responsabil de managementul fondurilor alocate proiectului. Suma convenită de parteneri și menționată în Acordul de parteneriat va fi transferată, în tranșe, după caz, de către PP, în contul deschis de partener special pentru acest proiect (la trezoreria locală sau la o bancă comercială).

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

În funcție de tipul proiectului, PP va trebui să demonstreze capacitatea de a utiliza rezultatele și după încheierea finanțării și, după caz, să preia costurile de susținere a serviciilor înființate/ dezvoltate prin proiect. În acest sens, PP va elabora un plan privind asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului, în funcție de specificul acestuia.

Atât la întocmirea planului de asigurare a sustenabilității, cât și la întocmirea bugetului proiectului, PP va ține cont de următoarele cerințe:

A. Cu privire la **echipamentul achiziționat** pe parcursul implementării proiectului, în interesul implementării proiectului și care va fi utilizat direct în furnizarea serviciilor către beneficiari:

- PP va continua să mențină echipamentele respective în proprietatea sa, pe o durată de minim 5 ani de la încheierea proiectului, și să le utilizeze, în tot acest timp, în același scop pentru care au fost achiziționate;

- PP va asigura echipamentul respectiv împotriva daunelor (cum sunt: incendiu, furt și alte incidente pentru care se acordă asigurare în mod obișnuit de către firmele de asigurări), atât pe perioada implementării proiectului, cât și timp de cel puțin 5 ani după încheierea acestuia;
- PP va aloca resurse pentru întreținerea adecvată a acestor echipamente pentru cel puțin încă 5 ani după încheierea proiectului.

OP poate elibera PP de obligațiile de mai sus în cazul anumitor echipamente, identificate în mod specific, dacă, având în vedere toate circumstanțele relevante, OP este convins că utilizarea în continuare a acestor echipamente se face pentru obiectivele proiectului și nu servește unui scop economic.

B. Cu privire la **spațiile/ clădirile renovate sau (re)construite** cu finanțare din grantul proiectului:

- PP va continua să mențină spațiile/clădirile respective în proprietatea sa, pe o durată de minim 5 ani de la încheierea proiectului, și va continua să le utilizeze, în tot acest timp, în același scop;
- PP va asigura spațiile/clădirile respective împotriva daunelor (cum ar fi: incendiu, furt și alte incidente pentru care se acordă asigurare în mod obișnuit de către firmele de asigurări), atât pe perioada implementării proiectului, cât și timp de cel puțin 5 ani după încheierea acestuia;
- PP va aloca resurse pentru întreținerea adecvată a acestor spații/clădiri, pentru cel puțin încă 5 ani după încheierea proiectului.

În cazul proiectelor care au de realizat o construcție, renovare sau reconstrucție a unei clădiri, solicitantii care sunt ONG-uri trebuie să încheie un acord de parteneriat cu un organism public local relevant, cu scopul de a asigura durabilitatea acestei investiții.

PRINCIPIILE TRANSVERSALE ȘI TEME ORIZONTALE

Programul și proiectele finanțate prin intermediul lui trebuie să respecte și să promoveze, în toate etapele de implementare, următoarele principii transversale:

- buna guvernare;
- dezvoltarea durabilă;
- egalitatea de gen.

În acest sens, PP vor include în propunerea de proiect o prezentare a modului în care vor fi respectate și se promovează aceste principii pe parcursul tuturor etapelor de implementare și/ sau la nivelul funcționării organizației, în gestionarea resurselor și comunicarea organizațională internă și externă.

PP sunt de asemenea încurajați să abordeze în cadrul proiectelor următoarele teme orizontale ale programului:

- incluziune socială;
- antidiscriminare;
- toleranță și înțelegere interculturală;
- respectarea și promovarea drepturilor omului.

Temele orizontale vor fi abordate direct (în cadrul activităților proiectului) sau indirect, PP detaliind, în cererea de finanțare, care sunt temele la care contribuie proiectul și cum vor fi ele abordate prin proiect.

PREGĂTIREA PROPUNERII DE PROIECT

PP este principalul responsabil pentru inițierea, pregătirea și transmiterea propunerii de proiect, și cel care răspunde de managementul proiectului și asigură implicarea activă a partenerilor în pregătirea cererii de finanțare și în implementarea proiectului.

Formularul de cerere trebuie completat conform cerințelor descrise în Ghidul aplicantului. Formularul de cerere de finanțare și Ghidul aplicantului sunt publicate la următoarea adresa: <http://www.frds.ro>.

Propunerea de proiect va fi însoțită de un pachet de documente anexă. Lista documentelor necesare a fi depuse împreună cu cererea de finanțare este disponibilă în Ghidul aplicantului (*de exemplu, calendarul de implementare a proiectului, justificarea bugetului, acordul de parteneriat, planul de comunicare/publicitate, declarațiile de eligibilitate de la PP și partenerii proiectului, documentele care dovedesc statutul juridic al PP și partenerilor, CV-urile personalului, documentația tehnică pentru lucrările de mică infrastructură, calculul costurilor indirecte etc.*).

SPRIJIN PENTRU ELABORAREA PROIECTULUI

Promotorii de Proiecte interesați de Apelul "Coerent" pot primi sprijin (informații și clarificări, la cerere) pe parcursul pregătirii proiectului, prin intermediul serviciilor help desk. Mai multe informații despre cum se pot accesa aceste servicii puteți găsi pe site-ul FRDS, la adresa www.frds.ro.

TRANSMITEREA PROPUNERII DE PROIECT

Cererile de finanțare vor fi redactate în limba română, cu un rezumat în engleză, și vor fi transmise în două exemplare tipărite (original și copie), plus o copie electronică (pe CD), identică cu copia tipărită. Cererea de finanțare va fi semnată și ștampilată de către PP. Propunerea de proiect va fi transmisă la oricare dintre sediile OP (din București, Alba-Iulia sau Iași), până la termenul limită - 19.05.2014, ora 16:00 - la una din următoarele adrese:

- pentru București: str. Eugeniu Carada nr. 1, etaj 3, sector 3, București;
- pentru Alba-Iulia: str. Miron Costin nr. 2, apt. 6, camera nr. 1, Alba-Iulia, județul Alba;
- pentru Iași: Cutia poștală 2731, Oficiul Poștal Iași, județul Iași.

În cazul în care propunerea de proiect este transmis prin poștă sau prin servicii de curierat, data poștei sau data preluării de către serviciul de curierat trebuie să fie, cel mult, data limită anunțată.

Dosarele transmise prin fax sau e-mail, precum și cele care au fost depuse la alte adrese decât cele menționate sau după termenul limită anunțat vor fi respinse.

După expirarea termenului limită de depunere a proiectelor, PP nu mai poate corecta sau revizui dosarul propunerii de proiect.

PP poate opta pentru retragerea din competiție a propunerii de proiect, în orice moment, înainte de aprobarea OP. În acest caz, OP va returna, la cerere, originalul dosarului de solicitare a finanțării și va păstra copia.

CRITERIILE ȘI METODOLOGIA DE EVALUARE A PROIECTULUI

În calitate de OP, FRDS este responsabil pentru organizarea procesului de evaluare și selecție a propunerilor de proiecte.

Toate operațiunile privind selecția și aprobarea proiectelor vor respecta principiile confidențialității și imparțialității.

Propunerile de proiecte vor fi evaluate pe baza unor criterii specifice, urmând etapele de mai jos:

Pasul 1 – Evaluarea formală (conformitate administrativă și verificarea eligibilității): propunerile trebuie să îndeplinească toate criteriile administrative și de eligibilitate pentru a trece în faza de evaluare.

Criteriile de conformitate se referă la:

- respectarea termenului limită anunțat (criteriu eliminatoriu);
- respectarea modalității de transmitere solicitate;
- respectarea formatului dat pentru cererea de finanțare și completarea corespunzătoare a acestuia;
- sunt atașate toate documentele solicitate;
- documentele respectă cerințele de formă și conținut solicitate;
- PP a transmis o singură cerere la acest apel de proiecte¹²;
- ONG-ul din România și/ sau entitatea publică din România, care acționează ca parteneri, au aplicat fiecare în această calitate în maxim două proiecte la acest apel de proiecte și în maxim trei proiecte la nivel de program (de fiecare dată, cu altă echipă de experți).

Criteriile de eligibilitate se referă la:

- eligibilitatea PP;
- eligibilitatea partenerilor;
- eligibilitatea grupului țintă/ beneficiarilor;
- eligibilitatea obiectivelor/ activităților principale;
- suma solicitată se încadrează în limitele stabilite;
- durata și perioada de implementare a proiectului respectă limitele stabilite.

În cazul în care informațiile furnizate nu sunt suficiente și destul de clare pentru a se putea lua o decizie obiectivă în legătură cu îndeplinirea sau nu a unui anumit criteriu de conformitate administrativă sau de eligibilitate, OP poate transmite PP cereri de clarificare și/sau transmiterea unor documente suplimentare.

Dacă unul sau mai multe dintre criteriile de mai sus nu au fost îndeplinite, propunerea de proiect este declarată neconformă/neeligibilă și este exclusă de la etapele ulterioare de evaluare.

Aplicanții vor fi notificați, în 30 de zile lucrătoare de la data limită de depunere a proiectelor, cu privire la rezultatele evaluării formale. Propunerile de proiecte și toate documentele relevante sunt arhivate la OP și înregistrate în baza de date. La cererea expresă a PP, OP poate returna propunerea în original, copia fiind păstrată de OP.

Evaluarea formală este realizată de personalul OP, adică ofițerii de proiecte din cadrul departamentului operațional pentru propunerile de proiecte transmise la București, respectiv de personalul sucursalelor, în cazul propunerilor de proiecte primite de acestea.

Pasul 2 – Evaluarea de conținut (evaluarea de birou și verificarea în teren): evaluarea de conținut este realizată de experți independenți, selectați și contractați de OP. Selecția acestor experți se va face pe baza unor criterii legate de calificarea, competența și experiența în domeniul serviciilor sociale și evaluării proiectelor în acest domeniu.

¹² dacă PP a depus mai mult de un proiect în cadrul acestui apel, OP va cere PP să aleagă (în termen de 3 zile lucrătoare) care dintre ele va rămâne în competiție

Fiecare proiect care îndeplinește criteriile administrative și de eligibilitate este evaluat de câte doi experți independenți și imparțiali. Dacă diferența dintre notele acordate de cei doi e mai mare de 30%, un al treilea evaluator va fi numit de OP pentru realizarea unei evaluări independente a proiectului. În astfel de cazuri, media între notele cele mai apropiate va fi luată în considerare pentru ierarhizarea proiectelor.

Principalele criterii pe baza cărora vor fi evaluate proiectele sunt:

Nr.	Criterii de evaluare	Scor maxim
1.	Relevanța proiectului	20
1.1.	<i>Relevanța proiectului față de apel/ aria programului, și față de documentele strategice europene și naționale și de recomandările Consiliului Europei în domeniu</i>	5
1.2.	<i>Necesitatea implementării proiectului și relevanța sa față de nevoile grupului/grupurilor țintă</i>	5
1.3.	<i>Contribuția la atingerea indicatorilor cantitativi ai apelului/ ariei Programului</i>	5
1.4.	<i>Contextul/ coerența/ sinergia cu alte inițiative</i>	5
2	Consistență tehnică/ Metodologie	30
2.1.	<i>Obiectivele proiectului</i>	5
2.2.	<i>Activitățile proiectului</i>	5
2.3.	<i>Rezultatele proiectului</i>	5
2.4.	<i>Vizibilitatea proiectului</i>	5
2.5.	<i>Valoarea adăugată a proiectului</i>	5
2.6.	<i>Riscuri în implementare</i>	5
3	Eficiență economică și sustenabilitate	20
3.1.	<i>Justificarea bugetului proiectului și coerența/ corelarea costurilor cu activitățile planificate^{*13}</i>	5
3.2.	<i>Raportul între rezultatele așteptate și costul proiectului este satisfăcător*</i>	5
3.3.	<i>Sustenabilitatea proiectului</i>	5
3.4.	<i>Durabilitatea rezultatelor</i>	5
4	Capacitatea de implementare	10
4.1.	<i>Calificarea și experiența personalului specializat al proiectului</i>	5
4.2.	<i>Experiența și capacitatea de management a proiectului</i>	5
5	Parteneriat, participare, coeziune	15
5.1.	<i>Justificarea, relevanța, coerența, sustenabilitatea parteneriatului propus</i>	5
5.2.	<i>Valoarea adăugată a parteneriatului</i>	5
5.3.	<i>Impactul parteneriatului și a abordării generale a proiectului în ceea ce privește stimularea participării, cooperării și coeziunii la nivel local, regional și/sau național</i>	5
6	Principiile transversale și teme orizontale	5
6.1.	<i>Respectarea și promovarea principiilor transversale (buna guvernare, dezvoltare durabilă - inclusiv protecția mediului înconjurător, egalitate de șanse - în special legată de gen); abordarea temelor orizontale (incluziunea socială, antidiscriminarea, toleranța și înțelegerea interculturală, respectarea și promovarea drepturilor omului)</i>	5
Total score		100

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii. Pentru fiecare sub-criteriu, evaluatorul poate acorda un punctaj între 0 și 5 puncte, corespunzător unuia dintre următoarele calificative:

¹³ * criteriile 3.1 și 3.2 includ evaluarea raportului dintre costurile alocate pentru investiții și rezultatele așteptate ale proiectului

Notă	Calificativ
0	Nerealizat
1	Defectuos
2	Slab
3	Satisfăcător
4	Bun
5	Foarte bun

Pentru a putea fi luat în considerare pentru finanțare, proiectul trebuie să fi obținut, la evaluare, minim 65 de puncte din punctajul maxim posibil (înainte de acordarea bonusului). De asemenea, acestea trebuie să fi obținut minim 3 puncte la fiecare sub-criteriu de la criteriile nr. 1 *Relevanța proiectului* și nr. 4 *Capacitatea de implementare* și un total de minim 10 puncte la criteriile nr. 3 *Eficiență economică și sustenabilitate* și 5 *Parteneriat, participare, coeziune*.

Pentru o utilizare mai facilă, scorul final obținut de fiecare proiect va fi împărțit la 10.

Pentru proiectele care au obținut cel puțin 65 de puncte (un scor final de 6,5) la evaluarea de birou, fiecare evaluator poate adauga la scorul final un *bonus pentru inovare* (de 0,5 puncte) **și/sau pentru abordarea incluziunii romilor** (tot 0,5 puncte), în cazul în care consideră necesar.

Inovația în proiecte trebuie demonstrată de către solicitant în termeni de, spre exemplu, noi metodologii, noi practici/ modalități de abordare a problemelor, teme noi, schimbarea de mentalități, la nivelul țării sau la nivelul zonei geografice a proiectului.

Bonusul pentru abordarea problematicii incluziunii romilor va fi acordat în cazul în care cel puțin unul dintre următoarele criterii vor fi îndeplinite (după caz, în funcție de obiectivele proiectului):

- cel puțin 20% din beneficiarii proiectului sunt de etnie romă;
- cel puțin o treime dintre beneficiarii proiectului aparținând grupului țintă „factori de decizie și specialiști din cadrul unor autorități/ instituții/ servicii publice care acționează la nivel local, județean, regional sau național (...)” sunt reprezentanți ai unor autorități locale sau județene ale unor unități administrativ-teritoriale cu un procent mare de romi (mai mult de 5% din totalul populației respectivei/lor unități administrativ-teritoriale sunt romi, conform ultimului recensământ);
- proiectul presupune inițierea și testarea de măsuri specifice adresate romilor, în zone cu procent mare de romi (unde mai mult de 5% din totalul populației respectivei/lor unități administrativ-teritoriale sunt romi, conform ultimului recensământ).

După încheierea evaluării de birou, proiectele vor fi ierarhizate, în funcție de scorul final obținut (adică media celor două scoruri acordate de evaluatori). OP va transmite lista ierarhizată a proiectelor către Comitetul de Selecție¹⁴ (CS) și Oficiul Mecanismului Financiar SEE (OMF).

CS va decide asupra strategiei de verificare în teren a proiectelor care au obținut, la evaluare, minim 65 de puncte din punctajul maxim posibil (înainte de acordarea bonusului). În funcție de această decizie, OP va organiza verificarea în teren a proiectelor, în numele CS. Verificarea în teren se poate realiza fie pentru toate, fie pentru o parte dintre proiectele propuse pentru finanțare (în funcție de ierarhia stabilită după evaluarea de birou).

¹⁴ Comitetul de Selecție este format din cinci membri: trei reprezentanți ai OP și doi membri externi (unul numit de administratorul Fondului ONG și unul numit de Autoritatea pentru Protecția Copilului), toți având o experiență relevantă în domeniu care să asigure corectitudinea procesului de selecție. Reprezentanții Punctului Național de Contact (PNC) din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, ai Consiliului Europei, precum și ai Oficiului Mecanismului Financiar SEE (OMF) pot fi invitați să participe în calitate de consilieri, având rol consultativ.

În timpul **verificării în teren**, un evaluator independent și imparțial (cum s-a menționat anterior) va verifica conformitatea dintre informațiile furnizate în dosarul proiectului și realitatea din teren. Dacă se va considera necesar, va participa la verificarea în teren și un expert tehnic, pentru revizuirea componentei respective (de exemplu, pentru proiectele care au o componentă importantă de investiții/infrastructură). În cazul în care proiectul este de bună calitate, aduce beneficii importante grupului țintă și este susținut de datele obținute în teren, expertul poate lua în considerare îmbunătățiri ale conținutului propunerii de proiect/ modificări/ revizuirii de buget sau furnizarea de informații suplimentare, după caz (dar fără a modifica substanțial versiunea inițială a proiectului). Aceste recomandări privind îmbunătățirea/ revizuirea proiectului se vor reflecta în raportul verificării de teren transmis OP.

Pasul 3 – Selecția și aprobarea. OP va transmite către CS concluziile verificărilor de teren și recomandările experților privind aprobarea/ respingerea/ poziționarea pe lista de așteptare a proiectelor.

CS va putea revizui lista cu ierarhia proiectelor stabilită după evaluarea de birou și va stabili o ierarhie finală a proiectelor. Potrivit articolului 6.5.5 din Regulamentul SEE, în situații justificate, CS poate modifica ierarhia inițială a proiectelor.

Exemple de criterii care ar putea fi utilizate sunt:

- raportul verificării de teren evidențiază importante inconsistențe între informațiile furnizate în dosar și realitatea din teren;
- proiectul nu are o contribuție relevantă la realizarea obiectivelor Programului;
- necesitatea distribuirii echitabile a fondurilor între județe/regiuni/PP/grupuri țintă;
- evitarea suprapunerilor cu alte programe de finanțare;
- evitarea dublei finanțări;
- existența unor proiecte identice, depuse de PP diferiți;
- duplicarea proiectelor în diferite apeluri de către același PP.

OP va verifica dacă procesul de selecție a fost derulat cu respectarea prevederilor Regulamentului SEE și a recomandărilor CS și respectă regulile și obiectivele Programului. În urma acestor verificări, OP, pe baza deciziei CS, va lua o decizie, prin Consiliul Director¹⁵, cu privire la proiectele care vor fi finanțate/ respinse/ puse pe lista de așteptare, în funcție de fondurile disponibile.

Toți aplicanții (cu excepția celor care au depus proiecte respinse la faza de evaluare formală și care au primit deja răspunsurile) vor fi notificați cu privire la rezultatele evaluării proiectelor, *în maxim 15 zile lucrătoare de la decizia finală* a Consiliului Director. Dacă există proiecte respinse ca urmare a deciziei CS sau a Consiliului Director de a modifica ierarhia inițială sau finală a proiectelor, aplicanții afectați de această modificare vor fi informați în scris cu privire la justificare.

Toate documentele legate de evaluarea proiectelor vor fi confidențiale până la adoptarea deciziei finale.

Procedura de contestare a deciziei

Aplicanții pot contesta respingerea proiectului lor numai în faza de evaluare formală, caz în care pot depune o contestație, în maximum 7 zile calendaristice de la data primirii notificării. Analiza contestației se poate face în două faze: prima instanță este OP (prin Consiliul Director). Dacă răspunsul nu este suficient de convingător pentru aplicant, acesta poate contesta decizia la Punctul Național de Contact (PNC), a cărui decizie este finală.

Nu există procedură de contestație în ce privește decizia CS.

¹⁵ Consiliul Director este organul strategic de conducere al OP, constituit din 11 membri (7 din ei reprezentând principalele instituții relevante în domeniul de activitate al organizației și 4 fiind reprezentanți ai societății civile)

CONTRACTUL DE FINANȚARE A PROIECTULUI

După aprobarea proiectului, se va semna un contract de finanțare a proiectului între OP și PP.

Pe parcursul derulării proiectului, dacă se consideră necesar, prevederile contractului de finanțare/ anexele lui se pot modifica, de comun acord, în anumite limite (fără a determina modificări substanțiale ale propunerii aprobate inițial). Toate modificările vor fi subiectul unor acte adiționale la contractul de finanțare.

SISTEMUL DE PLATĂ

Fondurile proiectului (în lei) vor fi transferate în contul deschis special de PP pentru proiect, la trezoreria locală (în cazul entităților publice) sau la o bancă comercială (în cazul ONG-urilor).

Plățile către PP vor fi făcute sub forma avansului, a plăților intermediare și a plății finale. PP poate solicita, în propunerea de proiect, un avans de până la 30% din valoarea grantului de proiect pentru proiectele ce beneficiază de un grant de până la 200.000 de euro și de 20% din valoarea grantului de proiect pentru proiecte ce beneficiază de un grant de peste 200.000 de euro. Plățile următoare se vor face pe baza rapoartelor intermediare/ finale (rapoarte tehnice care descriu rezultatele obținute și rapoartele financiare) și a documentelor justificative suplimentare solicitate.

OP va reține, cu titlu de garanție de bună execuție, 10% din fiecare plată (inclusiv din avans). Suma respectivă va fi eliberată odată cu plata finală, după aprobarea raportului final.

De regulă, PP va transmite rapoarte de progres către OP de trei ori pe an: pe, sau înainte de 15 ianuarie, 15 mai și, respectiv, 15 septembrie, aferente perioadelor septembrie-decembrie, ianuarie-aprilie și, respectiv, mai-august. După terminarea proiectului, PP va transmite raportul final. Pentru fiecare proiect, planificarea raportării va fi menționată în contractul de finanțare a proiectului.

În cazul în care există un partener care își va gestiona singur bugetul alocat, acesta va transmite PP rapoarte tehnice și financiare, în conformitate cu planul de raportare stabilit între parteneri.

PP va însoți fiecare raport al proiectului către OP de un raport de audit al cheltuielilor realizate pe proiect în perioada de referință. Raportul va fi emis de un auditor independent autorizat, conform legislației aplicabile în România. Un raport de audit emis de un auditor independent autorizat, care să certifice faptul că cheltuielile solicitate au fost efectuate cu respectarea Regulamentului SEE, a legislației naționale și a practicilor contabile curente ale țării din care provine partenerul, va fi considerat ca dovadă suficientă a costurilor efectuate de partenerii a căror locație primară este în Statele donatoare, Statele beneficiare sau Statele vecine.

Eventualele pierderi rezultate din schimburile valutare vor fi înregistrate și calculate la balanța finală a proiectului. Pierderile rezultate din schimburile valutare vor fi decontate pe baza unei metode pro-rata, calculată la nivelul tuturor proiectelor, dintr-o rezervă alocată în acest sens la nivel de program (suma va fi rambursată la sfârșitul programului, dar nu va depăși limita de 1% din costurile totale eligibile ale proiectului). Pierderile generate de cursul de schimb care depășesc valoarea calculată ca rambursare vor fi suportate de către PP, în calitate de costuri non-eligibile ale proiectului.

ALTE INFORMAȚII UTILE

Pentru pregătirea propunerii de proiect, pe lângă prezentul ghid și anexele sale, mai puteți consulta următoarele documente:

- Regulamentul de implementare a Mecanismului Financiar European pentru Spațiul Economic European 2009-2014
- Manualul de comunicare și design

Pentru mai multe detalii, utilizați următorul link:

<http://eeagrants.org/Results-data/Results-overview/Documents/Toolbox-for-programmes>

Alte documente relevante ce pot fi consultate (lista nu este finită):

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 88 din decembrie 2012 privind cadrul instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea asistenței financiare acordate României prin Mecanismul Financiar al SEE și prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23 din aprilie 2013 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar SEE 2009-2014;

Cele mai frecvente și mai relevante **Întrebări și Răspunsuri** pe marginea documentelor apelului vor fi publicate pe pagina web a OP, la adresa <http://www.frds.ro/>. Acestea vor fi actualizate periodic, în funcție de întrebările primite de la potențialii aplicanți.

Pe perioada în care apelul de propuneri de proiecte este deschis, OP oferă servicii de tip help-desk potențialilor PP și partenerilor lor. Trei experți care activează la sediul central și la sediile celor două sucursale, cu sprijinul tehnic al tuturor departamentelor OP, oferă aceste servicii.

Aplicanții pot transmite întrebări prin telefon, prin email sau pe site-ul OP/ Programului (unde va fi disponibilă o facilitate de tip "forum"), nu mai târziu de 10 zile lucrătoare până la termenul limită anunțat pentru depunerea proiectelor. Răspunsurile la întrebările primite de OP vor fi furnizate imediat, în cazul conversației telefonice, sau în maxim 3 zile lucrătoare de la primirea mesajului, dacă întrebarea pusă la telefon necesită un răspuns mai elaborat sau întrebarea este primită prin e-mail sau pe site.

Toate organizațiile interesate în transmiterea unui proiect pot, de asemenea, să solicite informații și clarificări privind pregătirea propunerii de proiect direct la sediile OP, cu o programare prealabilă.

Date de contact:

1) Fondul Român de Dezvoltare Socială – sediul central
Telefon: 021 315 34 40; 021 315 34 15 E-mail: info@frds.ro Adresă pagină web: http://www.frds.ro/ Adresa poștală: București, sector 3, str. Eugeniu Carada nr. 1, etaj 3
2) Fondul Român de Dezvoltare Socială - sucursala Alba-Iulia
Telefon: 0726 248 971 E-mail: frdsalba@yahoo.com Adresa poștală: Alba-Iulia, str. Miron Costin nr. 2, apt. 6, camera 1, Județul Alba
3) Fondul Român de Dezvoltare Socială - sucursala Iași
Telefon: 0723 633 871 E-mail: frdsiasi@yahoo.com Adresa poștală: Căsuța Poștală nr. 2731, Oficiul Poștal nr. 12 Iași, Județul Iași